

Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner
v/Camilla Sylling Clausen
Fridtjof Nansens vei 19
0782 Oslo
post@alpinogfjell.no

Finansdepartementet
Postboks 8129 Dep
0032 OSLO
postmottak@fin.dep.no

Oslo 29 juli 2022

Høring om forslag til særregler om skattlegging av privat konsum i selskap

Det vises til Finansdepartementets høringsnotat av 9. mai 2022 med forslag om særregler for beskatning av privat konsum i selskap. Høringsfristen er 1. august 2022.

Vi vil i det følgende belyse de foreslåtte reglenes virkning for utleie av fritidseiendom generelt og for fjelldestinasjoner spesielt

Oppsummering av lovforslaget

Etter det nye forslaget vil en eier med bestemmende innflytelse i et selskap som eier en fritidseiendom, hytte eller leilighet, anses å ha hatt disposisjonsrett til objektet hele året. Den skattepliktige fordelingen som disposisjonsretten utgjør, foreslås fastsatt sjablonmessig så høyt at det ikke skal lønne seg å eie slike formuesobjekter i selskap til privat konsum. Det foreslås også særregler ved overdragelse av nevnte objekter fra selskap til eier eller eiers nærstående.

Konsekvenser for utleievirksomheten på fjelldestinasjoner

De positive ringvirkningene ved at fritidseiendommer leies ut er betydelige for både fjelldestinasjoner og kommuner. Utleiesenger har stor betydning for omsetning og arbeidsplasser utover utleiers egne utleieinntekter. Det har derfor over lang tid vært lagt ned en betydelig innsats for å få flere til å leie ut sine senger, og da gjerne gjennom de lokale bookingselskapene. Frykten er at det nye lovforslaget vil føre til at utleieselskap vil selge sine eiendommer til private kjøpere, og at objektene ikke leies ut i samme grad.

En innføring av de nye reglene slik de er foreslått, vil kunne få uheldige konsekvenser for næringsutviklingen på fjelldestinasjoner. Det er forståelig at Regjeringen ønsker å slå ned på misbruk av dagens regelverk. men det kan ikke være meningen at de som driver profesjonell, kommersiell utleie skal rammes slik det nye lovforslaget legger opp til. Det virker urimelig at de som velger å organisere sin utleievirksomhet gjennom et aksjeselskap eller ansvarlig selskap skal beskattes for alle ukene som ikke blir utleid. En økonomisk «straff» for at det ikke finnes et marked for slik utleie i deler av året. Dette kan jamføres med en hotelleier, som naturligvis heller ikke klarer å leie ut alle rommene sine til enhver tid. For fritidseiendom som ikke leies ut på årlig basis (åremål) er det umulig å oppnå 100% belegg.

Det er vist til en mulig unntaksregel i forslaget hvor formuesobjektet utelukkende benyttes i inntektsgivende aktivitet. Det må da dokumenteres at objektet har vært benyttet i inntektsgivende aktivitet hele året. Som nevnt over vil det ikke være mulig med en slik helårlig inntektsgivende aktivitet uten en åremålsutleie. I slike tilfeller må det være tilstrekkelig at objektene ligger til utleie hos et bookingselskap hele året. På denne måten har ikke eieren disposisjonsrett til objektet, og ved eiers eventuelle private bruk, så vil dette bli dokumentert i bookingsystemet.

Vi har beskrevet problematikken ved det nye forslaget til særregler med et typisk eksempel fra en alpindestinasjon:

Et utleieselskap har 3 enheter i utleie, og enhetene har en samlet markedsverdi på 12 millioner.

Objektene ligger på en vinterdestinasjon hvor all aktivitet skjer i vinterhalvåret, så de leies ut i 20 vinteruker gjennom et bookingselskap.

Eieren (forutsatt bestemmende innflytelse) vil ved et slikt eksempel få en skattepliktig fordel på (32 uker x 0,5% x 12 mill.) kr 1 920 000. Ved at dette beskattes som utbytte vil skatten på eierens hånd bli (1 920 000 x 35,2%) kr 675 000. Tilsvarende vil utleieselskapet uttaksbeskattes for det samme beløpet og skatten bli (1 920 000 x 22%) kr 422 000. Til sammen utgjør dette nesten 1,1 million i årlig utøket skatt i forhold til dagens regler uten at det har skjedd noen realitetsendring. Det vil føre til avvikling av utleievirksomheten.

Nærmere om forslaget og endring fra dagens regler

Etter dagens regler skattlegges eiers private konsum etter reglene om uttak fra selskap til egen bruk av "formuesgjenstand, vare eller tjeneste". Den skattemessige fordelten på selskapets hånd vil etter rettspraksis kunne bli høyere enn om den var basert på antatt markedsverdi dersom selskapets kostnader har vært høyere. Formålet med reglene er å reversere de kostnadene selskapet har fradragsført. I tillegg skattlegges eier for fordelten i form av utbytte/utdeling.

Fordel ved eiers private konsum av selskapets eiendeler er med andre ord fullt ut skattepliktig i dag.

I høringsnotatet redegjøres det for manglende etterlevelse av dagens regler. Det er gjennomført omfattende kontroller. For perioden 2008–2021 opplyses det at disse førte til inntektstillegg i godt over halvparten av tilfellene. Skatteetaten fattet over 1000 endringsvedtak med samlet inntektstillegg på mer enn 1,3 mrd. kroner. Basert på skatteetatens analyser er det ifølge høringsnotatet anslått at uoppgitt inntekt ved privat konsum i selskap i 2019 utgjorde om lag 1,45 mrd. kroner. Forslaget om nye særregler er ment å redusere mulighetene for urettmessig gunstig beskatning og forenkle bevisvurderingene. Departementet uttaler at forslaget innebærer en betydelig innstramming sammenlignet med gjeldende regler, og antar at reglene vil fungere som "stoppregler". Departementet foreslår at reglene skal gjelde personlig skattyter som på noe tidspunkt i løpet av inntektsåret, direkte eller indirekte, har eid eller kontrollert selskapet med minst 50 pst. Nærstående eieres eier- og kontrollandel slås sammen. Som nærstående skal regnes ektefeller, samboere og slekt/svogerskap i rett opp- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som tante eller onkel. Reglene skal gjelde både for aksjeselskap og ansvarlig selskap. Det foreslås at det skal være uten betydning om eier faktisk har benyttet formuesobjektet privat. Når selskapet eier eller disponerer eiendelen, skal det legges til grunn at eieren har disposisjonsrett. Det er eieren som må bevise at eiendelen har vært brukt i inntektsgivende aktivitet i selskapet, og ikke til privat konsum. For perioder hvor dette kan dokumenteres, skal det ikke skattlegges i henhold til særreglene.

Fordelen foreslås fastsatt likt for selskap og eier. For bolig- og fritidseiendom foreslås sjablongen satt til 0,5 pst. per uke (26 pst. per år) av det høyeste beløpet av omsetningsverdi eller anskaffelseskostnad tillagt påkostninger. Ved kombinasjonseiendommer fordeles beregningsgrunnlaget mellom den delen som er egnet til privat bruk og den delen som brukes i virksomhet. For båt, fly og helikopter foreslås sjablongen satt til 2 pst. per uke (104 pst. per år) av anskaffelseskostnad tillagt påkostninger.

Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoners vurdering

Vi er enig i at det virker å være behov for særregler for å forhindre misbruk av selskapsstrukturer og tilknyttede skatteregler, særlig fritaksmetoden. Det er imidlertid noen prinsipielle betenkeligheter ved forslaget, og det bør justeres på noen punkter dersom det skal treffe etter formålet og avgrenses bedre mot næringsmessig bruk av de aktuelle formuesobjektene.

Alpin og fjell mener det er avgjørende at fritaksmetoden beholdes. Den sikrer at kapitalen kan bevege seg fritt innenfor selskapssektoren og hindrer innlåsing av kapital. Det er viktig for fleksibilitet i økonomien, særlig i tider hvor behovet for omstilling er stort. Lignende beskatningsmodeller finnes i alle EU-land, USA og

flere andre høyinntektsland (iflg. Finansdepartementet i svar til Stortinget 27.05.2022).

Dersom det er slik at fritaksmetoden misbrukes ved at fordelene ved privat konsum i selskap unndras beskatning, er vi derfor enige i at det er behov for tiltak. Vi anser tallene fra de gjennomførte kontrollene og endringsvedtakene som urovekkende høye.

Prinsipielt bør fordeler skattlegges til virkelig verdi, som normalt er markedsverdi og ikke en form for overbeskatning. De aktuelle fordelene er allerede skattepliktige etter gjeldende rett. Forslaget innebærer svært høy beskatning. Dersom det bare rammer rent privat konsum, mener vi det likevel kan forsvares dersom det er dokumentert betydelig unnlatt beskatning.

Dersom de foreslåtte reglene rammer et hypotetisk konsum nyttet til eiendeler som utgjør selve næringsvirksomheten, men som av naturlige årsaker ikke er i bruk deler av året, blir reglene derimot lite treffende. Etter vårt syn er de foreslåtte reglene ikke i tilstrekkelig grad avgrenset mot tilfeller der de aktuelle formuesobjektene er en sentral og naturlig del av virksomheten, jf spørsmålet i høringsnotatet side 4, og spørsmål om en mulig unntaksregel, 3.3.3. Det er en svakhet ved forslaget at denne problemstillingen ikke er utredet nærmere i høringsnotatet med konkrete forslag til avgrensninger og/eller unntak. Definisjonen på inntektsgivende aktivitet er svært streng for eiendeler som isolert sett er egnet for privat bruk, men hvor selskapet eier mange enheter, og har utleie eller annen aktivitet knyttet til disse som sin eneste aktivitet eller en av flere hovedaktiviteter. Det kan særlig ramme hytteutleie, men også andre typer virksomhet. Slik hytter er i dag ofte av samme type og standard som privathytter. Hvis den enkelte hytte kun anses å være benyttet i inntektsgivende aktivitet de døgn den faktisk er utleid, uansett sesong, så vil skattebelastningen kunne bli svært stor.

Hytter i tilknytning til alpinanlegg vil for eksempel ha lav utleieandel/belegg i sommersesongen. Vi oppfatter det slik at forslaget er ment å omfatte denne typer fritidseiendommer ved at de objektivt sett er "egnet til privat bruk", og at lavsesong dermed innebærer stor mulighet for privat konsum med svært høy beskatning. Dette er etter vårt syn for strengt. Det vil gjøre det økonomisk umulig å eie og drive denne form for næringsaktivitet via familieeide selskaper.

I Norge kan de fleste hytter benyttes hele året, og er tilgjengelige hele året selv om vi har utpregede lav- og høysesonger. Hvis selskapets aktivitet er hytteutleie, eller det er en vesentlig del av aktiviteten, for eksempel for selskap som også driver alpinanlegg, så bør hyttene anses å inngå i inntektsgivende aktivitet også i perioder hvor ingen eller bare noen få av dem er utleid.

Hvorvidt dette utformes som en unntaksregel eller inngår i definisjonen av inntektsgivende aktivitet, er mindre viktig. Faktisk bruk bør utløse særbeskatning.

Det blir da en mer normal bevisbyrderregel enn etter den foreslåtte forenklede bevisbyrderregelen. Den høye sjablongen vil sammen med gjeldende tilleggsskatteregler, innebære en svært høy økonomisk risiko dersom fordelene ikke oppgis til beskatning. Det bør gi en større preventiv effekt enn dagens regler selv om bevisbyrderregelen i disse tilfellene blir i henhold til det normale.

Vi mener det også bør vurderes å unnta kombinasjonsbygg, med henholdsvis bolig- og næringsdel, der det er et særskilt behov for å bo i samme bygg som næringen drives fra. Det kan for eksempel være et pensjonat hvor det kan komme gjester til ulike tider på døgnet.

Når det gjelder salgstilfellene, bør det innføres en beløpsgrense slik at ordinært løpende vedlikehold ikke anses som anskaffelseskostnader, jf. departementets spørsmål på side 27.

Camilla Sylling Clausen

Generalsekretær

Om foreningen Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner:

Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner er bransjeorganisasjonen for norske fjelldestinasjoner og alpinanlegg i Norge. Bransjeforeningen for skiheiser ble først stiftet i desember 1969

Viktige temaer for foreningen er sikkerhet, både i skiheisen og i bakken, å sikre gode rammebetingelser for bransjen, og " få flere på ski - oftere". Foreningen representerer 220 alpinanlegg og 9 av de største destinasjonsselskapene i fjellkommunene gjennom sine medlemmer. Årlig omsettes det heiskort for om lag 1,4 milliarder kroner i Norge, og om lag 4 millioner kommersielle gjestedøgn knyttet til alpint som aktivitet. Ca 2 millioner av disse er utenlandske gjestedøgn.

Foreningen jobber også aktivt for å øke bevisstheten omkring det arbeid som legges ned hos våre medlemmer hele året rundt. Destinasjonsutvikling, også i sommerhalvåret, har blitt viktigere for næringen de seneste årene.

<https://alpinogfjell.no/om-oss>